

Ieslodzījuma vietu pārvalde

Stabu iela 89, Rīga, LV-1009; tālr. 67290612; e-pasts: pasts@ievp.gov.lv; www.ievp.gov.lv

Rīgā

09.12.2022. Nr. N-1-2022-19642

Uz 10.11.2022. Nr. 1-12/5

Latvijas Republikas tiesībsargam

tiesibsargs@tiesibsargs.lv

Informācijai: **Tieslietu ministrijai**

pasts@tm.gov.lv

Par vides pieejamību Valmieras cietumā

Ieslodzījuma vietu pārvaldē (turpmāk – Pārvalde) 2022. gada 10. novembrī ir saņemts Latvijas Republikas tiesībsarga (turpmāk– Tiesībsargs) 2022. gada 10. novembra atzinums Nr.1-12/5 "Par vides pieejamību Valmieras cietumā", kurā Tiesībsargs norāda, ka tika veiktas divas vizītes Valmieras cietumā – 2022. gada 30. maija vizīte–nodrošinātie brīvības atņemšanas apstākļi personām, kuri pārvietojas riteņkrēslā, kā arī 2022. gada 23. augustā – Vides pieejamības audits, kurā tika pieaicināti arī attiecīgās jomas eksperti.

Tiesībsargs minētajā vēstulē arī norāda: "Katrai Ieslodzījuma vietu pārvaldes struktūrvienībai ir sava specifika, noslodze utt. Kā arī to, ka esošās brīvības atņemšanas vietas ir izvietotas sen būvētās ēkās, tomēr, lai ne tikai atvieglotu personu ar invaliditāti, kuras ievietotas brīvības atņemšanas vietā, brīvības atņemšanas apstākļus, bet arī brīvības atņemšanas vietu darbinieku ikdienas darbu un uzdevumu izpildi, aicinu izvērtēt un ievērot sniegtās rekomendācijas. Lūgums mēneša laikā informēt par veiktajām vai plānotajām darbībām sniegto rekomendāciju īstenošanā (par plānotajām darbībām, norādot sniegto rekomendāciju īstenošanas termiņus)"

Ņemot vērā Tiesībsarga norādījumus un rekomendācijas, Pārvalde sniedz šādu informāciju.

Pārvalde ļoti labi apzinās minētās problēmas aktualitāti un regulāri seko līdzi ieslodzījuma vietām, lai iespēju robežās uzlabotu sadzīves apstākļus personām ar īpašām vajadzībām tostarp ar kustību ierobežojumiem, lai ieslodzītajiem tiktu nodrošināti atbilstoši sadzīves apstākļi.

Pārvalde iepazinās ar Tiesībsarga atzinumu par apstākļu nodrošināšanu Valmieras cietumā un konstatēja, ka tajā ir uzskaitīti visi pasākumi, kuri Valmieras

Elektroniski parakstītā dokumenta Nr.: IE002214AZ3434

cietumā ir veikti šajā jomā, lai arī Tiesībsargs bija norādījis uz virkni trūkumu un nepilnību šajā jomā.

Pārvalde norāda, ka Valmieras ēkas pamatā ir morāli novecojušas un fiziski nolietojušas, jo būvētas pārsvarā pagājušā gadsimta sešdesmitajos – septiņdesmitajos gados, bet pati vecākā cietuma ēka nodota ekspluatācijā jau 1878. gadā. Līdz ar to lai tās piemērotu visām mūsdienu vides pieejamības prasībām, ir nepieciešami lieli kapitālieguldījumi. Turklāt, lai veiktu kaut vai pašus nepieciešamākos uzlabojumus, ir jāiegulda finanšu līdzekļus. Attiecībā uz minēto, Pārvalde norāda, ka šobrīd nav iespējams piesaistīt papildu finanšu līdzekļus, jo nākamā gada budžets nav vēl apstiprināts, kā arī, ņemot vērā ģeopolitisko situāciju, finanšu līdzekļu pieeja varētu būt visai problemātiska, t.i. – tos varēs piesaistīt tikai pašu neatliekamāko darbību veikšanai.

Nepilnības, kas saistītas ar telpu un būvju pārbūvi nav realizējamas bez vispārīgu un tehnisko risinājumu izstrādes, saskaņošanas valsts un pašvaldību iestādēs, kā, piemēram, pacēlāju izbūve, durvju ailu paplašināšana, ieejas mezglu pārbūve, telpu pārplānošana un pārbūve, u.c., kas var prasīt būtiskus termiņus un finanšu ieguldījumus.

Nepilnības, kas saistītas ar nelieliem, vai nebūtiskiem uzlabojumiem, un tādiem, kas ir izdarāmi neveicot lielus ieguldījumus, kā piemēram, starptelpu līmeņu maiņa, durvju sliedņu un pakāpienu marķēšana, vēsturiski izveidojušos pakāpienu likvidēšana, utt. Pārvalde iespēju robežās realizēs 2023. gadā. Pārvalde informē, ka Valmieras cietumā gan šobrīd, gan arī turpmāk tiks regulāri veikti organizatoriskie un tehniskie pasākumi, ņemot vērā pašreizējās tehniskās iespējas un pieejamos līdzekļus.

Papildus Pārvalde norāda, ka šobrīd Valmieras cietumā atrodas trīs ieslodzītās personas, kurām ir pārvietošanās grūtības un viņam vienmēr ir iespēja noteiktu darbību veikšanai lūgt palīdzību cietuma personālam, ka arī atsevišķos gadījumos citiem ieslodzītajiem. Pārvalde norāda uz to, ka Eiropas Cilvēktiesību tiesa arī atzinusi, ka citi apstākļi, piemēram, grūtības pārvietoties pa cietuma teritoriju un bibliotēkas pieejamība tikai ar citu personu palīdzību, paši par sevi nav pietiekami, lai konstatētu Cilvēktiesību konvencijas 3.panta pārkāpumu, ciktāl citu personu palīdzība tiek faktiski nodrošināta (*Vincents pret Franciju, 2008.gada 25.septembris*, 86.–87. un 103.punkts)

Kā būtiskāko risinājumu problēmai ar atbilstošas vides nodrošināšanu personām ar kustību traucējumiem Pārvalde uzskata Liepājas jaunā cietuma būvniecību, kura šogad ir uzsākta un, kurā varēs izvietot 1200 ieslodzītās personas. Turklāt tajā būs arī speciāli izveidotas kameras ieslodzīto ar kustību ierobežojumiem izvietošanai, kā arī pārējā infrastruktūra izveidota tā, lai cietumā varētu notikt šo personu brīva pārvietošanās un iespēju robežās tiks veikta šādu personu izvietošana jaunajā cietumā.

Priekšnieks
pulkvežleitnants

D.Kaļins

DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU